

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6S/186/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7019200917
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Tkáč
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7019200917.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Tkáča a členov JUDr. Mareka Kotoru a JUDr. Tatiany Sabadošovej, v právnej veci žalobcu: K. T. F., nar.: XX.XX.XXXX, bytom L. XX, XXX XX L. T., proti žalovanému: Centru právnej pomoci, Kancelária Prešov, so sídlom Masarykova 10, 080 01 Prešov, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KaPO/29318/2019, ČRZ: 157652/2019 zo dňa 07.11.2019, takto

rozhodol:

- I. Žalobu z a m i e t a .
- II. Účastníkom konania právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalovaný rozhodnutím sp. zn. KaPO/29318/2019, ČRZ: 157652/2019 zo dňa 07.11.2019 ako príslušný správny orgán podľa § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Správny poriadok“) podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Zákon o poskytovaní právnej pomoci“) nepriznal žalobcovi nárok na poskytovanie právnej pomoci v právnej veci žalobcom podanej správnej žaloby o preskúmanie zákonnosti oznámenia Okresného úradu Prešov č. OU-PO-OVBP2-2019/25991/82623/ŠSS-ZV zo dňa 18.07.2019.

2. V odôvodnení rozhodnutia sp. zn. KaPO/29318/2019, ČRZ: 157652/2019 zo dňa 07.11.2019 žalovaný uviedol, že dňa 05.11.2019 mu bola doručená žiadosť žalobcu o poskytnutie právnej pomoci v právnej veci označenej ako „preskúmanie zákonnosti Oznámenia č. OU-PO-OVBP2-2019/25991/82623/ŠSS-ZV zo dňa 18.07.2019 a preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Obecného úradu Studenec.“ Žalovaný v predmetnom rozhodnutí úvodom citoval ustanovenia § 3 ods. 1, § 6 ods. 1, ods. 2, § 6a ods. 1 a § 8 Zákona o poskytovaní právnej pomoci, § 177, § 3 ods. 1 písm. b) a písm. c), § 7, § 181 ods. 1 a ods. 4 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len ako „SSP“), § 47 ods. 1 Správneho poriadku, uviedol, že žiadateľ (žalobca) na preukázanie opodstatnenosti svojho nároku predložil kópiu oznámenia Okresného úradu Prešov č. OU-PO-OVBP2-2019/25991/82623/ŠSS-ZV zo dňa 18.07.2019 a poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „NS SR“ alebo „najvyšší súd“) sp. zn. 8Sžf/75/2015 zo dňa 22.06.2017, z ktorého odcitoval určitú časť. Žalovaný ďalej uviedol, že z vyjadrení žiadateľa (žalobcu) vyplynulo, že podľa poznámky v pravom hornom rohu oznámenia Okresného úradu Prešov si ho žiadateľ prevzal dňa 25.07.2019 a toto oznámenie chcel dať preskúmať správnym súdom z dôvodov, že mu ako účastníkovi stavebného konania o vydanie stavebného povolenia pre stavbu rodinného domu bez jeho vedomia ako spoluvlastníka spoločnej

hranice a nedoručenie rozhodnutia stavebného úradu nebolo umožnené uplatniť svoje zákonné práva podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky. Z predloženého oznámenia Okresného úradu Prešov (ďalej len ako „okresný úrad“) podľa žalovaného vyplynulo, že žalobca žiadal okresný úrad o preskúmanie rozhodnutia obce Studenec č. 342/2018-4 zo dňa 28.02.2019, ktorým obec povolila stavbu rodinného domu stavebníkov. Keďže bolo predmetné rozhodnutie obce právoplatné, okresný úrad ho vyhodnotil ako podnet na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa § 65 Správneho poriadku, keďže však žalobca nezaplatil správny poplatok za podnet, pričom bol na následky nezaplatenia upozornený, okresný úrad podnet odložil a vo veci nekonal. Podľa žalovaného proti takémuto oznámeniu nie je možné podať správnu žalobu, ani ho iným spôsobom preskúmať, pretože nejde o rozhodnutie správneho orgánu, ani iný správny akt, ktorý by bolo možné dať na súdny prieskum z hľadiska jeho zákonnosti v zmysle § 7, § 3 ods. 1 písm. b) a c) SSP a taktiež analogicky v zmysle Uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 8Sžf/75/2015 zo dňa 22.06.2017. V prípade, že by takýto správny akt aj bolo možné preskúmať prostredníctvom správnej žaloby, žalobca, ktorý si prevzal predmetné oznámenie dňa 25.07.2019, zmeškal lehotu na podanie správnej žaloby v zmysle § 181 SSP, k jej uplynutiu došlo dňa 25.09.2019 a žalobca v predmetnej veci oslovil žalovaného listom doručeným dňa 02.10.2019. Žalobca si podľa žalovaného odloženie podnetu zaviniť sám, keď nezaplatil správny poplatok. Žalovaný mal na základe uvedeného, už pri jednoduchom právnom posúdení za to, že právna vec, s ktorou sa žalobca obrátil na žalovaného, je zrejme bezúspešná. V predmetnej veci nebola vylúčená zrejme bezúspešnosť sporu, čím žiadateľ (žalobca) nesplnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc. Nesplnenie hoci len jednej z podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci má za následok negatívne rozhodnutie o nároku na poskytovanie právnej pomoci. Z dôvodu nutnosti kumulatívneho splnenia zákonom stanovených podmienok pre priznanie nároku na právnu pomoc sa centrum s ohľadom na vyššie uvedené splnením ďalších podmienok nezaoberalo.

3. Žalobca sa včas podanou správnu žalobou doručenu Krajskému súdu v Košiciach (ďalej aj ako „správny súd“) dňa 09.12.2019 domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného sp. zn. KaPO/29318/2019, ČRZ: 157652/2019 zo dňa 07.11.2019, ktoré žiadal ako nezákonné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie a zároveň žiadal priznať úplnú náhradu trov konania, navrhol tiež vykonať dôkazy v zmysle predmetnej správnej žaloby, žiadal o nariadenie pojednávania vo veci a požiadal o priznanie odkladného účinku správnej žalobe. V súvislosti s vymedzením žalobných dôvodov žalobca poukázal na ust. § 191 ods. 1 písm. c), e), f) a j) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len ako „SSP“) a uviedol, že správnu žalobou napadnuté rozhodnutie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, Dohovorom o ľudských právach a tiež judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky.

4. V správnej žalobe uviedol, že sa domáha ochrany svojich subjektívnych práv, ktoré mali byť porušené správnu žalobou napadnutým rozhodnutím. Správnu žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného žalobca označil za nesprávne a zavádzajúce s tým, že v ňom nie sú uvedené pravdivé skutočnosti, len zákonné ustanovenia „v prospech“ žalovaného alebo protistrany. Žalobca v ďalšom texte vyjadril nesúhlas so záverom žalovaného o zmeškaní lehoty na podanie správnej žaloby a postup žalovaného označil za zaujatý s úmyslom poškodiť žalobcu. Podľa žalobcu boli v stavebnom konaní porušené ustanovenia stavebného zákona a Správneho poriadku, čomu žalovaný podľa žalobcu v rozhodnutí nevenoval pozornosť. V súvislosti so záverom žalovaného o zrejmej bezúspešnosti sporu žalobca poukázal na rozsudky najvyššieho súdu sp. zn. 7Sžo/13/2014, sp. zn. 5Sžo/61/2013, 5Sžo/62/2013 a rozsudky Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Sp/13/2013 a sp. zn. 6S/71/2018. Podľa žalobcu konštatovanie zrejmej bezúspešnosti sporu prichádza do úvahy len v prípadoch, napr. uplynutia prekluzívnej lehoty, premlčania práva alebo ak žiadateľ nie je schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, v danom prípade však podľa žalobcu nešlo o žiadny z týchto prípadov. Žalobca postup žalovaného označil za hrubé porušenie práva na spravodlivý proces. Vydaním správnu žalobou napadnutého rozhodnutia došlo podľa žalobcu k porušeniu ust. čl. 1 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a žalovaný porušil právo žalobcu na právnu ochranu s cieľom neumožniť konať pred súdom.

5. Žalovaný vo svojom vyjadrení k správnej žalobe zo dňa 03.06.2020 uviedol, že správnu žalobou napadnuté rozhodnutie je zákonné a v plnom rozsahu zotrúva na skutkových a právnych záveroch v ňom uvedených. Podľa žalovaného žalobca v správnej žalobe neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré boli žalovaným uvedené v správnu žalobou napadnutom rozhodnutí a sú podľa neho nepravdivé. Rovnako tak žalobca žiadnym spôsobom nekonkretizoval ním uvedené žalobné dôvody. Žalovaný ďalej

uviedol, že v predmetnej veci sa nezaoberal postupom v stavebnom konaní, ale tým, či boli splnené podmienky pre úspešné podanie správnej žaloby. Z predložených dokladov podľa žalovaného vyplynulo, že žalobca by síce nebol úspešný vo veci správnej žaloby o preskúmanie oznámenia okresného úradu, ale mohol by mať úspech v konaní o správnej žalobe opomenutého účastníka konania, o čom bol upovedomený v sprievodnom liste k napadnutému rozhodnutiu, ktoré si prevzal v rovnaký deň. Konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci v tejto právnej veci sa vedie u žalovaného pod číslom KaPO/6354/2020, kde bol žalobcovi rozhodnutím zo dňa 22.05.2020 priznaný nárok a určený advokát na zastupovanie v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 8S/105/2019. Podľa § 6 Zákona o poskytovaní právnej pomoci je pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci zo strany žiadateľa nevyhnutné preukázať, že spĺňa všetky zákonom kumulatívne stanovené podmienky pre priznanie nároku na právnu pomoc, ktorými sú preukázanie skutočnosti, že sa nachádza v stave materiálnej núdze, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a že hodnota sporu prevyšuje aktuálnu hodnotu minimálnej mzdy, okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch. V tejto súvislosti žalovaný citoval aj ustanovenie § 8 Zákona o poskytovaní právnej pomoci, podľa ktorého pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremiľčalo, a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu. Čo sa týka samotného preskúmania podmienky vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu, toto ustanovenie nepredstavuje taxatívny výpočet skutočností, na ktoré musí žalovaný pri posudzovaní podmienky zrejmej bezúspešnosti prihliadať. Rozsah posúdenia zrejmej bezúspešnosti závisí od okolností konkrétneho prípadu a je v kompetencii žalovaného. V danej veci nebolo podľa žalovaného možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu, keďže oznámenie správneho orgánu nie je spôsobilým predmetom správnej žaloby. Uvedené potvrdzuje aj žalovaným spomenuté uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 8Sžf/75/2015 zo dňa 22.06.2017. V závere vyjadrenia žalovaný uviedol, že v predmetnom konaní postupoval zákonne, zadovážil si dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, zistil vo veci skutočný stav, konal v súčinnosti s účastníkmi konania, rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, žalobca ako žiadateľ nespĺnil zákonnú podmienku podľa § 6 ods. 1 písm. b) Zákona o poskytovaní právnej pomoci, a preto žalovaný navrhol správnu žalobu podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietnuť.

6. Po výzve správneho súdu sa k vyjadreniu žalovaného písomným podaním zo dňa 25.11.2020 vyjadril replikou žalobca, ktorý v predmetnom písomnom podaní poukázal na väčší časový odstup medzi vyjadrením žalovaného a doručením výzvy správneho súdu žalobcovi, čo dal do kontextu s pokračujúcim stavebným konaním, v súvislosti s ktorým pôvodne žiadal o poskytnutie právnej pomoci. Žalobca tiež uviedol, že žalovaný prejednáva vec správnej žaloby o preskúmanie oznámenia okresného úradu a že odôvodnenie rozhodnutia sp. zn. KaPO/29398/2019 zo dňa 07.11.2019 (nepriзнаva nárok) je v rozpore s rozhodnutím sp. zn. KaPO/6354/2020 zo dňa 14.05.2020 (priзнаva nárok).

7. Na výzvu správneho súdu v súlade s ustanovením § 106 ods. 2 SSP žalovaný nereagoval a k replike žalobcu sa duplikou nevyjadril.

8. Správny súd v konaní podľa § 177 a nasl. SSP, rozhodujúc o všeobecnej správnej žalobe, po preskúmaní správnu žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako aj po oboznámení sa s úplným administratívnym spisom správneho orgánu a písomných podaní žalobcu a žalovaného v konaní pred správnym súdom, nariadil pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 08.12.2022. Na pojednávanie sa nedostavili žalobca, ani žalovaný. Žalovaný sa z neúčasti na pojednávaní ospravedlnil z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti, avšak súhlasil aby bola vec prejednaná a rozhodnutá bez jeho prítomnosti. Žalobca písomným podaním doručeným správne súdu dňa 29.11.2022 ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní rodinnou a osobnou zaneprázdnenosťou spojenou s finančnými a zdravotnými problémami v rodine a zároveň žiadal pojednávanie odročiť s poukazom na ust. § 115 SSP. Keďže odročenie pojednávania zhodne nenavrhlí účastníci konania a žalobca ním tvrdené dôvody neprítomnosti žiadnym spôsobom nepreukázal, správny súd tieto žalobcom prezentované dôvody nemohol vyhodnotiť ako závažné tak, aby bolo možné konštatovať, že boli splnené podmienky na odročenie pojednávania podľa § 115 SSP. Na základe uvedených dôvodov správny súd postupom podľa ust. § 114 SSP konal v neprítomnosti účastníkov konania a postupom podľa § 137 ods. 3 SSP vyhlásil rozsudok, ktorým predmetnú správnu žalobu podľa § 190 SSP zamietol a účastníkom konania právo na náhradu trov konania nepriznal.

9. Písomným podaním doručeným správneho súdu dňa 01.06.2022 bola žalobcom vznesená námietka zaujatosti, ktorú odôvodnil tým, že na pojednávaní dňa 19.05.2022 bola z vážneho dôvodu vznesená námietka zaujatosti predsedovi senátu 6S - JUDr. Marek Kotora a celému senátu: JUDr. Marek Kotora, JUDr. Pavol Tkáč, JUDr. Tatiana Sabadošová, na to predseda senátu prerušil pojednávanie, a po prestávke oznámil žalobcovi, že sa konanie prerušuje a súd zašle žalobcovi výzvu, aby sa písomne vyjadril k vznesenej námietke zaujatosti. Keďže do 27.05.2022 žalobcovi nebola doručená vyššie spomenutá výzva, podľa žalobcu nepominuli dôvody na trvaní vznesenej námietky zaujatosti. K žalobcovej námietke zaujatosti bolo správne súdom žalobcovi zaslané oznámenie zo dňa 26.09.2022, v ktorom správny súd žalobcovi oznámil, že na vznesenú námietku nebude prihliadať, a to s poukazom na ust. § 87 ods. 3, § 90 ods. 2 a § 58 ods. 1 SSP. Na uvedené oznámenie reagoval žalobca písomným podaním doručeným správneho súdu dňa 25.10.2022, v ktorom uviedol, že oznámenie správneho súdu zo dňa 26.09.2022 je v rozpore s ust. § 87 ods. 3 a § 90 ods. 2 SSP, keďže v námietke zaujatosti nejde o okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe a jeho rozhodovacej činnosti, je z nej zrejmé, čoho sa týka a čo sa ňou sleduje, má predpísané náležitosti, na základe čoho žalobca s oznámením súdu nesúhlasí. Podľa žalobcu nejde o námietku zaujatosti súvisiacu s procesným postupom súdu, ale jej dôvodom je to, čo videl na pojednávaní pred správne súdom, a čo uviedol v písomnej námietke zaujatosti zo dňa 27.05.2022.

10. Podľa § 87 ods. 3 SSP, dôvodom na vylúčenie sudcu správneho súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

11. Podľa § 90 ods. 2 SSP, v námietke zaujatosti musí byť okrem všeobecných náležitostí podania uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa účastník konania podávajúci námietku o dôvode vylúčenia dozvedel a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti námietky zaujatosti, správny súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému správne súdu nepredkladá. Ustanovenie § 58 ods. 1 sa nepoužije.

12. Podľa § 58 ods. 1 SSP, ak nejde o podanie vo veci samej alebo návrh na priznanie odkladného účinku a z podania nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, vyzve správny súd na doplnenie alebo opravu tohto podania.

13. Podľa § 91 ods. 3 SSP, ak námietka zaujatosti spočíva v dôvodoch podľa § 87 ods. 3, správny súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému správne súdu nepredkladá.

14. V súvislosti s písomným podaním žalobcu zo dňa 27.05.2022, ktoré označil ako námietku zaujatosti, správny súd rovnako ako v oznámení zo dňa 26.09.2022 uvádza, že námietka zaujatosti ako procesný úkon účastníka musí spĺňať zákonom predpísané náležitosti. Okrem všeobecných náležitostí, ktoré zákon vyžaduje pri každom podaní (§ 57 SSP), musí obsahovať osobitné náležitosti podľa prvej vety ust. § 90 ods. 2 SSP. Pokiaľ námietka zaujatosti nespĺňa náležitosti predpísané v prvej vete zákonného ustanovenia § 90 ods. 2 SSP, správny súd nebude k takejto námietke prihliadať. Zákonný sudca nie je povinný predložiť vec nadriadenému súdu a koná ďalej vo veci. Tento postup správneho súdu vyplýva priamo zo zákona, keď výslovne uvádza, že ustanovenie § 58 ods. 1 SSP sa nepoužije. Žalobca sa vo svojom podaní zo dňa 27.05.2022 odvolával na námietku zaujatosti vznesenú proti senátu 6S v zložení JUDr. Marek Kotora, predseda senátu a členovia senátu JUDr. Tatiana Sabadošová a JUDr. Pavol Tkáč, v inom konaní vedenom na správne súde, s tým, že dôvody námietky v inom súdnom konaní nepominuli a vzťahujú sa aj na toto súdne konanie, bez toho, aby túto námietku procesným predpisom predpokladaným spôsobom riadne odôvodnil. Námietka zaujatosti mala spočívať v tom, čo žalobca „videl“ na pojednávaní. Správny súd na základe uvedeného konštatuje, že v predmetnom konaní žalobca uplatnil námietku zaujatosti, bez splnenia zákonných náležitostí (prvá veta ust. § 90 ods. 2 SSP), ktorá vzhľadom na jednoduchý opis jej dôvodu žalobcom (čo „videl na pojednávaní“) a bez akejkoľvek konkretizácie, či odôvodnenia, nepochybne spočívala v procesnom postupe súdu, na základe čoho boli splnené podmienky na to, aby správny súd na takto vznesenú námietku zaujatosti neprihliadal, a to tak podľa ust. § 90 ods. 2 SSP, ako aj podľa ust. § 91 ods. 3 SSP. Z uvedených dôvodov nebola vec predkladaná nadriadenému správne súdu.

15. Základným poslaním správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správne konaní (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky); ide o právny inštitút,

ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy ukrátená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

16. Podstatou konania v správnom súdnictve je preskúmať zákonnosť rozhodnutí postupov orgánov verejnej správy. Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

17. Úlohou správneho súdu v tomto konaní bolo na základe podanej správnej žaloby preskúmať zákonnosť postupu, ako aj rozhodnutia žalovaného sp. zn. KaPO/29318/2019, ČRZ: 157652/2019 zo dňa 07.11.2019, ktorým žalovaný nepriznal žalobcovi nárok na poskytovanie právnej pomoci v právnej veci označenej ako „preskúmanie zákonnosti Oznamenia č. OU-PO-OVBP2-2019/25991/82623/ŠSS-ZV zo dňa 18.07.2019 a preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Obecného úradu Studenec“, ktoré rozhodnutie žalovaný založil na tej skutočnosti, že v zmysle ním vykonaného dokazovania vo veci, s ktorou sa žalobca na centrum obrátil, nebola vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, čím žalobca nespĺnil jednu z troch kumulatívnych podmienok pre priznanie nároku na právnu pomoc. Za situácie, že nespĺnenie hoci len jednej z podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci má za následok negatívne rozhodnutie o nároku na poskytovanie právnej pomoci, žalovaný rozhodol tak, ako je to vyššie uvedené.

18. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) Zákona o poskytovaní právnej pomoci, tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach, v konaniach o oddĺžení podľa osobitného predpisu, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len „vnútroštátne spory“).

19. Podľa § 6 ods. 1 Zákona o poskytovaní právnej pomoci, fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslit' v peniazoch.

20. Podľa § 8 Zákona o poskytovaní právnej pomoci, pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremiľalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

21. Podľa § 3 ods. 1 písm. b) SSP, na účely tohto zákona sa rozumie rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka.

22. Podľa § 3 ods. 1 písm. c) SSP, na účely tohto zákona sa rozumie opatrením orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

23. Podľa § 7 SSP, správne sudy nepreskúvajú

- a) právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená,
- b) správne akty orgánov verejnej správy, ktoré nemajú povahu rozhodnutia o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby, najmä rozhodnutia a opatrenia organizačnej povahy a rozhodnutia a opatrenia upravujúce vnútorné pomery orgánu, ktorý ich vydal, ak tento zákon neustanovuje inak,
- c) všeobecne záväzné právne predpisy, ak tento zákon neustanovuje inak,
- d) súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese,
- e) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania,
- f) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ktorých vydanie závisí výlučne od posúdenia zdravotného stavu osôb alebo technického stavu vecí, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania, zamestnania, podnikateľskej alebo inej hospodárskej činnosti; to neplatí na rozhodnutia a opatrenia v sociálnych veciach,
- g) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy o nepriznaní alebo odňatí odbornej spôsobilosti fyzickej osobe a právnickej osobe, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania alebo zamestnania,
- h) rozhodnutia, opatrenia, rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny, personálne rozkazy a disciplinárne rozkazy orgánov verejnej správy, ktorých preskúmanie vylučuje osobitný predpis.

24. Podľa § 65 ods. 1 Správneho poriadku, rozhodnutie, ktoré je právoplatné, môže z vlastného alebo iného podnetu preskúmať správny orgán najbližšie vyššieho stupňa nadriadený správne orgánu, ktorý toto rozhodnutie vydal (§ 58), ak ide o rozhodnutie ústredného orgánu štátnej správy, jeho vedúci na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie (§ 61 ods. 2).

25. Podľa § 65 ods. 2 Správneho poriadku, správny orgán príslušný na preskúmanie rozhodnutia ho zruší alebo zmení, ak bolo vydané v rozpore so zákonom, všeobecne záväzným právnym predpisom alebo všeobecne záväzným nariadením. Pri zrušení alebo zmene rozhodnutia dbá na to, aby práva nadobudnuté dobromyseľne boli čo najmenej dotknuté.

26. Z obsahu administratívneho spisu žalovaného správny súd zistil, že žalobcom bola podaná „Žiadosť o určenie kvalifikovaného právneho zástupcu z radov advokátov vo veci správnej žaloby proti žalovaným: Okresný úrad Prešov a Stavebný úrad Obec Studenec“, ktorá bola po výzve žalovaného doplnená písomným podaním vo forme tlačiva „Žiadosť o poskytnutie právnej pomoci“ doručeným žalovanému dňa 05.11.2019, v ktorej žalobca označil spor, v ktorom sa domáha priznania nároku na právnu pomoc, ako správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti Oznámenia č. OU-PO-OVBP2-2019/25991/82623/ŠSS-ZV zo dňa 18.07.2019 a preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Obecného úradu Studenec. Vzhľadom na to, že jedna žiadosť o poskytnutie právnej pomoci sa môže týkať len jednej právnej veci, žalovaný za predmet tejto žiadosti určil preskúmanie oznámenia Okresného úradu Prešov, v rámci ktorého rozhodol správnu žalobou napadnutým rozhodnutím sp. zn. KaPO/29318/2019, ČRZ: 157652/2019 zo dňa 07.11.2019. Súčasťou spisu je aj kópia Oznámenia č. OU-PO-OVBP2-2019/25991/82623/ŠSS-ZV zo dňa 18.07.2019 (ďalej len ako „Oznámenie“) vydaného Okresným úradom Prešov. Týmto oznámením okresný úrad informoval žalobcu, že jeho podanie na preskúmanie rozhodnutia Obce Studenec č. 342/2018-4 zo dňa 28.02.2019, bolo vzhľadom na skutočnosť, že predmetné rozhodnutie Obce Studenec nadobudlo právoplatnosť, vyhodnotenú ako podnet na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa § 65 Správneho poriadku, a keďže toto konanie podlieha poplatkovej povinnosti, žalobca bol výzvou zo dňa 05.06.2019 vyzvaný na zaplatenie správneho poplatku s upozornením, že správny orgán úkon nevykoná a podnet odloží, ak správny poplatok nebude zaplatený v lehote stanovenej vo výzve. Záverom, okresný úrad konštatoval, že keďže správny poplatok nebol zaplatený, v predmetnej veci žalobcom podaného podnetu nebude ďalej konať a podnet odkladá. Žalovaný toto Oznámenie v správnu žalobou napadnutom rozhodnutí vyhodnotil ako nespôsobilé súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva, na základe čoho dospel k záveru o zrejmej bezúspešnosti sporu a nesplneniu minimálne jednej z troch podmienok, ktorých kumulatívne splnenie

vyžaduje Zákon o poskytovaní právnej pomoci k tomu, aby žiadateľovi mohol byť priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci.

27. Úvodom správny súd uvádza, že v Zákone o poskytovaní právnej pomoci je pomerne podrobne upravený predmet a rozsah právnej pomoci, ako aj podmienky jej priznania vo vzťahu k žiadateľom a pôsobnosť a úlohy orgánov verejnej správy pri rozhodovaní o žiadosti na poskytnutie právnej pomoci. Štát týmto spôsobom preberá na seba pozitívny záväzok vo vzťahu k občanom v núdzi, a to v rozsahu, ktorý je prijateľný z hľadiska dlhodobej udržateľnosti, keďže by bolo neúnosné poskytovať právnu pomoc tohto druhu v absolútne všetkých prípadoch, t.j. bez stanovenia hraníc odkázanosti a bez stanovenia rozsahu oblastí, v ktorých sa právna pomoc poskytuje. Cieľom je zabezpečiť reálny prístup k Ústavou Slovenskej republiky deklarovaným právam fyzických osôb, avšak zároveň sú stanovené kritériá, podľa ktorých sa posudzuje oprávnenosť žiadateľov o právnu pomoc, aby sa predišlo jej zneužívaniu neoprávnenými osobami. Jedným z kritérií je podmienka upravená v ust. § 6 ods. 1 písm. b) Zákona o poskytovaní právnej pomoci, t.j. že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu, ktorej posúdenie v rámci konania o žiadosti žiadateľa je plne v právomoci žalovaného, ktorému je táto právomoc priznaná priamo Zákonom o poskytovaní právnej pomoci. S ohľadom na zmienenú dlhodobú udržateľnosť poskytovania právnej pomoci je preto zo strany žalovaného nielen oprávnením, ale aj nevyhnutnou povinnosťou skúmať, či v konkrétnom prípade nejde u žiadateľa o zneužitie práva (šikana), prípadne či už priamo zo skutkových tvrdení žiadateľa (bez potreby vykonávať dokazovanie) nie je nepochybné, že jeho návrhu nemožno vyhovieť, napr. z dôvodu zániku práva uplynutím času. Za obdobnú treba považovať aj situáciu, ak sa žiadateľ domáha právnej pomoci v konaniach, ktorých úspešnému výsledku môže brániť zrejmy procesný nedostatok, ktorého dôsledkom v iných súdnych konaniach nezanedbateľného počtu bol neúspech v spore. Nesprávnym by však bol záver o tom, že v rámci konania o žiadosti o právnu pomoc ide zo strany žalovaného o prejudikovanie výsledku konania, v ktorom žiadateľ žiada priznanie právnej pomoci. Správny súd má za to, že zo strany žalovaného ide len o posúdenie splnenia podmienky vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu orgánom na to zo zákona oprávneným, ktorý navyše disponuje náležitou mierou odbornosti, teda o formálne preskúmanie odôvodnenosti návrhu žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci, čo v žiadnom prípade nie je možné stotožniť s právnym posúdením úspechu alebo neúspechu sťažovateľa v merite veci. Obdobný právny názor vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 253/2013 zo dňa 25.04.2013, v ktorom okrem iného uviedol, že: „Sťažovateľ mal navyše zachované právo zvoliť si sám právneho zástupcu mimo inštitútu právnej pomoci poskytovanej Centrom právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z. osobám v materiálnej núdzi. Napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu nebolo sťažovateľovi v žiadnom ohľade zabránené hájiť jeho záujmy v konaní...“. S uvedeným sa v plnej miere stotožňuje aj konajúci správny súd a v tejto súvislosti uvádza, že posúdenie žalovaným a najmä samotné rozhodnutie, ktoré je jeho výsledkom, má do určitej miery pre žiadateľa aj odporúčací charakter, resp. plní preventívnu funkciu s cieľom ochrániť žiadateľa od vstupu, či pokračovania v súdnom konaní, ktorého úspešný výsledok pre neho s najväčšou pravdepodobnosťou nemožno očakávať a môže byť spojený s negatívnymi dôsledkami. Ak sa žiadateľ napriek tomu rozhodne iniciovať, či pokračovať v súdnom konaní v presvedčení, že bude v spore úspešný, musí byť uzročený s prípadnými negatívnymi dôsledkami, ktoré sú so súdnym konaním spojené.

28. Ustanovenie § 8 Zákona o poskytovaní právnej pomoci nepredstavuje taxatívny výpočet skutočností, na ktoré musí žalovaný pri posudzovaní otázky zrejmej bezúspešnosti sporu prihliadať, ako sa mylne domnieva žalobca. Zo samotného znenia citovaného ustanovenia, ktoré hovorí, na ktoré situácie má žalovaný pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu „najmä“ prihliadať. V zmysle základných výkladových pravidiel právnych predpisov je použitie pojmu „najmä“ charakteristické pre demonštratívny výpočet. Demonštratívny výpočet predstavuje výpočet v zákone, ktorý nie je úplný a možno pod neho subsumovať aj skutočnosti, ktoré v tomto zozname zahrnuté nie sú. Opakom je taxatívny výpočet, ktorý je úplný, pričom platí, že čo nie je uvedené v taxatívnom výpočte, na to sa ustanovenie nevzťahuje. Uvedené závery sú plne v súlade s konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu, napr. s rozsudkami sp. zn. 3Sžo/42/2014 zo dňa 19.05.2015, sp. zn. 6Sžo/36/2011 zo dňa 22.08.2012 a uznesením sp. zn. 6Sžk/32/2019 zo dňa 21.04.2020. S ohľadom na uvedené a v kontexte uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu správny súd posudzoval aj zákonnosť správnou žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného a najmä jeho odôvodnenie ohľadne nespĺnenia podmienky vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu v predmetnej veci. V súvislosti so žalobcom zmieneným rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 7Sžo/13/2014 zo dňa 24.09.2015 správny súd uvádza, že právne závery uvedené v tomto rozhodnutí považuje za prekonané aktuálnou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako

aj Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 6Sžk/32/2019 zo dňa 21.04.2020, sp. zn. 2Sžk/18/2020 zo dňa 15.12.2021, sp. zn. 1Sžk/53/2018 zo dňa 17.12.2019), ktorú v tejto súvislosti nemožno opomíňať ani v prípade, že správnu žalobou napadnuté rozhodnutie, resp. jeho právoplatnosť tejto rozhodovacej činnosti predchádzali. V rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 7Sžo/13/2014 zo dňa 24.09.2015 je opísaný spôsob činnosti žalovaného, ktorý by de facto viedol k strate zmyslu samotného ustanovenia § 6 ods. 1 písm. b) Zákona o poskytovaní právnej pomoci, čo určite nebolo v súlade s úmyslom zákonodarcu.

29. Sporným v danom prípade bolo posúdenie zrejmej bezúspešnosti sporu žalovaným vo veci podania správnej žaloby o preskúmanie Oznámenia okresného úradu. Správny súd na základe obsahu administratívneho, ako aj súdneho spisu prevzal záver o tom, že Oznámenie okresného úradu bolo žalobcovi zaslané v súvislosti s jeho podaním, ktoré bolo podnetom na preskúmanie rozhodnutia stavebného úradu (Obec Studenec) mimo odvolacieho konania. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorý smeruje proti právoplatným rozhodnutiam vydaným správnymi orgánmi a slúži výlučne na nápravu nezákonných rozhodnutí. Možno ho označiť za prostriedok dozoru, ktorý využíva správny orgán najbližšieho vyššieho stupňa nadriadený správneho orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal, a to aj bez návrhu - z vlastného podnetu, ak svojou kontrolnou, či dozorovou činnosťou vykonávanou na podriadenom orgáne zistí, že došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia. Zo znenia príslušných ustanovení Správneho poriadku (§ 65 a nasl.) vyplýva, že orgán verejnej správy preskúmavajúci právoplatné rozhodnutie mimo odvolacieho konania vydáva rozhodnutie len v prípade, že zistí nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia, ktoré potom zrušuje alebo mení, preto ak príslušný orgán po podaní podnetu nezistí dôvod na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania, alebo je podnet podaný po lehote, oznámi to osobe, ktorá podnet podala, len úradným listom, nevydáva o tom rozhodnutie. Žalovaný v správnej žalobe napadnutom rozhodnutí citoval z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 8Sžf/75/2015 zo dňa 22.06.2017, v ktorom je v časti skutkového stavu zaznamenaná časť odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/53/2015-30 zo dňa 16.09.2015, v ktorom Krajský súd v Žiline poukázal na právny názor Ústavného súdu SR vyslovený v uznesení sp. zn. I. ÚS 117/95 zo dňa 05.10.1995, podľa ktorého oznámenie ústredného orgánu štátnej správy podľa § 65 ods. 1 Správneho poriadku o tom, že nezačne mimoodvolacie konanie, nie je právoplatným rozhodnutím v zmysle čl. 127 Ústavy SR, nemá formálne ani vecné náležitosti takého rozhodnutia a riadi sa len vládou vyhláškou č. 150/1958 Ú. v. o vybavovaní sťažností, oznámení a podnetov pracujúcich. Krajský súd v Žiline mal za to, že uvedený právny názor je potrebné mutatis mutandis aplikovať aj na oznámenie o nezačatí mimoodvolacieho konania v daňovom konaní podľa § 77 ods. 4 daňového poriadku. Uviedol, že predmetné oznámenie nielenže nespĺňa formálne, a ani vecné náležitosti rozhodnutia správneho orgánu, ale skutočnosť, že takéto oznámenie nie je rozhodnutím, jednoznačne vyplýva z ustanovenia § 77 ods. 4 poslednej vety daňového poriadku. Krajský súd v Žiline vyslovil, že odhliadnuc od absencie formálnych náležitostí napadnuté oznámenie nemá za následok vznik, zmenu alebo zánik právneho vzťahu, ani ním nemohli byť právom chránené záujmy alebo povinnosti žalobcu priamo dotknuté, keďže na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania nie je právny nárok, čiže napadnuté oznámenie nemožno považovať za rozhodnutie ani v tzv. materiálnom poňatí. Správny súd v tomto kontexte uvádza aj právny názor vyslovený najvyšším súdom v tomto rozhodnutí (8Sžf/75/2015 zo dňa 22.06.2017), podľa ktorého: „Odvolací súd poukazuje na ustálenú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej môžu byť predmetom preskúmania súdom i také rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti, pokiaľ menia, rušia alebo ktorým môžu byť priamo dotknuté práva určitého subjektu. Z uvedeného teda vyplýva, že (pokiaľ rozhodnutie nie je vylúčené z prieskumu výslovne) pre posúdenie, či určitý akt podlieha prieskumu, je dôležitá otázka, aké sú jeho dôsledky a aký dopad majú na právnu sféru dotknutého subjektu. Vzhľadom k uvedenému potom treba prisvedčiť krajskému súdu, že žalobou označené oznámenie žalovaného nepodlieha súdnemu prieskumu, pretože správny orgán v ňom nevyslovil žiaden záver, či názor, ktorým by mohol zasiahnuť do právnej sféry účastníka konania. Uvedené oznámenie nemožno označiť ako právnoaplikačný akt správneho orgánu (v zmysle § 3 ods. 3 správneho poriadku), pretože ním v žiadnom prípade nedošlo k vzniku, zmene alebo zániku práv alebo povinností účastníka konania, ani ním nemohli byť práva účastníka konania, či jeho právom chránené záujmy alebo povinnosti priamo dotknuté, a to z toho dôvodu, že označené oznámenie nemožno považovať za individuálny správny akt s konštitutívnymi účinkami.“

30. Vyššie uvedené závery najvyššieho súdu a Krajského súdu v Žiline potvrdzujú aj skôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3Sž/97/94 zo dňa 17.10.1994 uviedol, že:

„Podnet na preskúmanie rozhodnutia v mimoodvolacom konaní pred správny orgánom nie je návrhom na začatie správneho konania. Ak pri jeho posudzovaní dospeje správny orgán k záveru, že nie je dôvod na zrušenie alebo zmenu rozhodnutia, vyrozumie podávateľa podnetu v súlade s vládnu vyhláškou St 150/1958 Ú. v. o vybavovaní sťažností, oznámení a podnetov pracujúcich. Vybavi teda podnet neformálnym oznámením. Zo strany žalovaného ku žalobkyni sa tak stalo „Oznámením“ z 25. júla 1994 pod číslom 3625/94. Toto nespĺňa ani vecné, ani formálne náležitosti rozhodnutia správneho orgánu o práve alebo povinnosti fyzickej osoby - žalobkyne.“ a v rozhodnutí sp. zn. 1Sžr/30/2010 zo dňa 21.10.2011 zase, že: „Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa žiadala o preskúmanie zákonnosti písomného stanoviska žalovaného k návrhu na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa § 65 správneho poriadku. Táto písomnosť nie je rozhodnutím, ktoré možno preskúmavať v správnom súdnictve, lebo nemá za následok vznik, zmenu, alebo zánik právneho vzťahu ani ňou nemohli byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté. Navyše podanie spojené s prieskumom rozhodnutia v mimoodvolacom konaní (§ 65 Správneho poriadku) nemá za následok vznik právneho nároku na začatie tohto konania, ale je iba formálnym podnetom na preskúmanie splnenia podmienok potrebných na začatie tohto konania.“

31. Správny súd v rámci rozhodovania v predmetnej veci nemohol neprihliadať a musel zohľadniť aj rozhodovaciu činnosť Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v čase po právoplatnosti správnu žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného, ktorý v uznesení sp. zn. 1SVs/1/2021 zo dňa 12.05.2022 prijatom vo veľkom senáte rozhodoval v určitej miere v obdobnej veci a v bodoch 14 až 17 tohto rozhodnutia vyslovil nasledovný právny názor :

„Pre stanovenie právomoci správnych súdov je potrebné posúdiť, či predmetná listina z 2. júna 2017 (oznámenie žalovaného) je rozhodnutím podľa § 3 ods. 1 písm. b/ SSP alebo opatrením podľa § 3 ods. 1 písm. c) SSP. S ohľadom na predmetné ustanovenia je zrejmé, že rozhodnutím je akt, ktorým sa zakladajú, menia, zrušujú alebo deklarujú jednotlivé práva a povinnosti a opatrením je akt, ktorým môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti priamo dotknuté. (bod 14)

Ani jedna z uvedených podmienok však nie je pri oznámení žalovaného splnená. Toto oznámenie je len odpoveďou na list, ktorému navyše predchádzala už jedna v danej veci uskutočnená odpoveď na základe obdobného listu. (bod 15)

Je pravdou, že v oznámení žalovaného je vyjadrený určitý právny názor. Ten však vo svojej podstate len odkazuje na už vydané písomnosti. Pokiaľ by právna prax pristupovala k tak extenzívnemu výkladu, ako je uvedený v odlišnom uznesení, preskúmateľné by bolo každé jedno stanovisko orgánu verejnej správy s odôvodnením, že každý takýto list môže mať potencióálny dosah na práva a povinnosti konkrétne určených alebo všeobecne identifikovaných osôb spravovaných verejnou správou. (bod 16)

Je tiež potrebné zdôrazniť, že pokiaľ by aj správne súdy oznámenie žalovaného zrušili, uvedené by nemalo žiaden vplyv na výšku príplatku výkonného letca. Z tohto dôvodu daným listom by nemohlo ani hypoteticky prísť k zásahu do práv, právom chránených záujmov a povinností žalobcu.“ (bod 17)

32. Správny súd opakovane zdôrazňuje, že pri hodnotení splnenia podmienky spočívajúcej vo vylúčení zrejmej bezúspešnosti sporu žalovaným ide o bezúspešnosť zrejmu, nie však nevyhnutnú, či definitívnu, keďže o merite v konkrétnej veci rozhoduje príslušný súd, ktorý o veci koná, prípadne by konal v prípade podania žaloby. Z obsahu administratívneho spisu a správnu žalobou napadnutého rozhodnutia má však správny súd za to, že postup a rozhodnutie žalovaného nemožno hodnotiť ako nezákonné, vybočujúce z právneho rámca, ktorý žalovanému priznáva Zákon o poskytovaní právnej pomoci, keďže je založené nielen na jeho právnych záveroch vykazujúcich znaky vnútornej logiky, ale aj na rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít, čo podľa správneho súdu pre potreby hodnotenia splnenia podmienok na poskytnutie právnej pomoci žalovaným postačuje na vyslovenie záveru o tom, že v danom prípade nebola splnená podmienka vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu.

33. Z jednotlivých písomných podaní žalobcu a žalovaného (aj z vlastnej činnosti) správny súd nadobudol vedomosť o tom, že žalobcovi bol žalovaným v konaní vedenom žalovaným pod sp. zn. KaPO/6354/2020 priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci vo veci správnej žaloby opomenutého účastníka konania súvisiacej s rozhodnutím Obce Studenec č. 342/2018-4 zo dňa 28.02.2019 (konanie na správnom súde vedené pod sp. zn. 8S/105/2019). Súčasťou žiadosti žalobcu o priznanie právnej pomoci vo veci preskúmanie zákonnosti Oznámenia č. OU-PO-OVBP2-2019/25991/82623/ŠSS-ZV zo dňa 18.07.2019 Okresného úradu Prešov bola aj žiadosť o poskytnutie právnej pomoci vo veci predmetného rozhodnutia Obce Studenec, ktorou sa však žalovaný z dôvodu uvedeného v preskúmanom rozhodnutí nezaoberal, záver žalovaného v rámci žalobných dôvodov nenamietal ani

žalobca, a to pravdepodobne z dôvodu, že v tejto veci mu bol žalovaným priznaný nárok na právnu pomoc. Na základe uvedeného mal správny súd za to, že žalobcom zmienené rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžo/61/2013 nemožno aplikovať na predmetnú právnu vec.

34. Za takéhoto stavu správny súd sa stotožnil so záverom žalovaného, že vo veci, s ktorou sa žalobca obrátil na žalovaného so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci, nebola vylúčená zrejmá bezúspešnosť sporu, čím žalobca nespĺnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc, ktoré vyplývajú z ustanovenia § 6 ods. 1 Zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, a preto už nebolo povinnosťou žalovaného sa zaoberať splnením ďalších podmienok vyplývajúcich z označeného ustanovenia zákona.

35. Správny súd pri súdnom prieskume rozhodnutia žalovaného nezistil ani žiadne procesné pochybenia v jeho procesnom postupe, ktoré by prípadne mohli mať za následok zrušenie preskúmaného rozhodnutia. S poukazom na uvedené považoval správny súd jednotlivé námietky žalobcu, obsiahnuté v žalobe za nedôvodné a po dôkladnom zvážení všetkých vyššie uvedených skutočností a na ich základe, v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami podľa § 190 SSP správnu žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

36. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 SSP, v zmysle ktorých účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobca nemal vo veci úspech celkom, ani sčasti a žalovanému voči žalobcovi nevznikli dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať.

37. Senát správneho súdu vo veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Krajskom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto uznesenia. Zmeškanie uvedenej lehoty nemožno odpustiť.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (§ 445 ods. 1 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,

- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g) až i) SSP sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

V kasačnej sťažnosti nemožno uplatňovať nové skutočnosti a dôkazy okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podanej kasačnej sťažnosti (§ 441 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačná sťažnosť nemá odkladný účinok, ak SSP neustanovuje inak (§ 446 ods. 1 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Uvedená povinnosť neplatí, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci. (§ 449 ods. 1, 2 SSP).